

BLOK 16 – BYTOVÝ DŮM V HOLANDSKÉM ALMERE

■ BLOCK 16 – RESIDENTIAL BLOCK IN ALMERE, HOLLAND

Článek popisuje monolitickou železobetonovou konstrukci nového bytového domu neobvyklého tvaru v holandském Almere. V projektu bylo pro výstavbu uvažováno použití tunelového bednění. ■ The cast-in-site concrete structure of the new residential block in Dutch town Almere is described. The usage of tunnel formwork was analyzed in the design.

Blok 16 je součástí urbanistického plánu navrženého pro nové prestižní centrum mladého holandského města Almere (vzniklo ve vysušeném poldru, pozn. red.) architektonickou kanceláří OMA. Samostatně stojící výrazný objekt má dvě tváře – reaguje na dvě rozdílné okolnosti (obr. 1 a 2): rozvlákněný konec se vzdouvá k přístavu, na opačném konci je pohyb zklidněn a budova zapadá do pravoúhlého rast-

ru okolních vysokých budov se skleněnou fasádou.

Monolitická betonová konstrukce stojí na rozsáhlém soklu, ve kterém jsou umístěny kapacitní garáže (návrh OMA). Pěší vstupují do budovy z terasy na střeše garáží. Zvýšené přízemí z poloviny zabírají společné vstupní prostory a sklepy. Ve zbylé části je tělocvična, ze které lze přes parkoviště projít až do samostatného pavilonu

fitness klubu stojícího u kraje podstavce budovy. Nad přízemím je šest podlaží s byty.

Návrh Bloku 16 byl založen na využití výhod tunelového bednění pro stavbu monolitické betonové konstrukce. Ve velkých projektech bytových domů je tento způsob výstavby finančně zajímavý. Jeho základní princip spočívá ve využití možnosti současné betonáže společných stěn a stropů. Uplatně-

Obr. 1 Celkový pohled na jižní fasádu Bloku 16 nad otevřeným soklem garáží ■ Fig. 1 General view of the southern facade above the open basement car park in the pedestal

Obr. 2 Severní fasáda s pavilonem fitness klub v popředí ■ Fig. 2 Northern facade with the pavilion of fitness-club in front

Obr. 3 Půdorysy, a) 1. poschodí, b) 2. poschodí, c) 3. poschodí ■ Fig. 3 Layouts, a) 1st floor, b) 2nd floor, c) 3rd floor

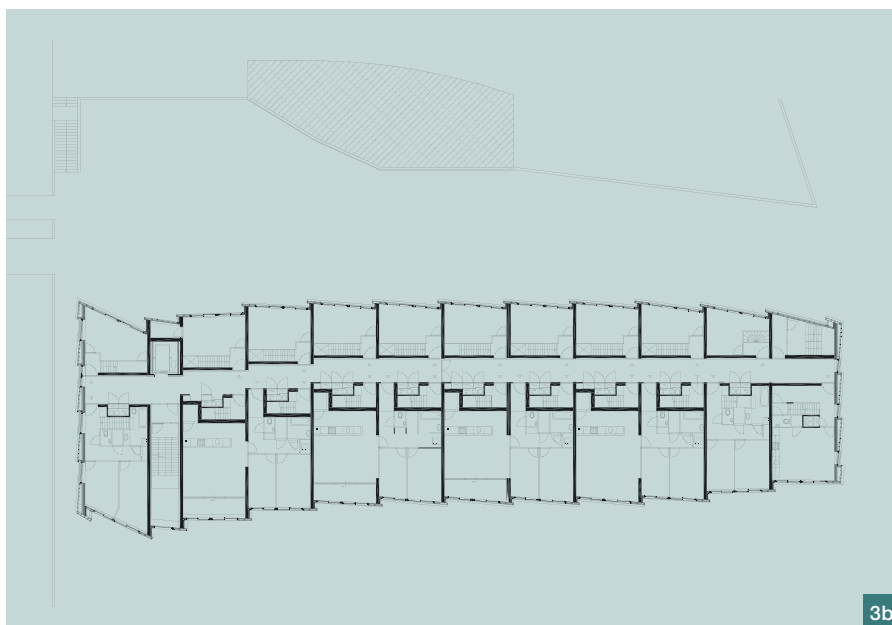
ní této technologie je obvykle omezeno podmínkou stejného průřezu. „Tunely“ mívají i stejnou délku, což vede k pravidelné a poněkud monotónní konstrukci. V tomto případě však proměnná délka tunelů dává konstrukci vzednutou fasádou výraznou dynamiku. Poměrně malý nárůst nákladů spojený s netradičním užitím tunelového bednění by tak dovolil postavit objekt velmi neobvyklého vzhledu. Dodavatel stavby však dal nakonec přednost technologii velkorozponových stropních desek se stěnovým systémem. Tato zásadní změna ve způsobu výstavby nosné konstrukce neměla žádný dopad na neobvyklý vzhled a charakter budovy.

V Bloku 16 jsou pouze ve druhém a v šestém patře chodby v celé délce domu umožňující obyvatelům přístup do jejich bytů. Čtyřicet devět bytů, z nichž většina je mezonetových, je v domě seskládáno jako v prostorovém puzzle (obr. 3 a 4). Z chodby ve druhém patře jsou kromě bytů na tomto patře přístupné mezonetové byty s vnitřními soukromými schodišti do prvního nebo třetího patra (obr. 5), z chodby v šestém patře se obdobně vstupuje do bytů jejichž obytná část je v pátém, šestém, nebo sedmém patře. Obývací pokoje všech bytů v domě tak mohly být situovány na osluněnou jižní stranu. Hlavní společné schodiště v místě největšího vyboulení fasády z jihu a prohloubení ze severu vyplňuje úzký prostor otevřený na výšku přes všechna podlaží (obr. 6). Zvlnění fasády má své funkční opodstatnění. Prohloubení na severní straně zdůrazňuje vstup z terasy a ve vzdutí na jižní fasádě jsou před pokoje některých bytů vloženy lodžie. Tři byty v posledním podlaží v místě nejširší části domu mají vnitřní malá atria.

Původně projekt počítal s dřevěným obložením fasády, to se ale během výběrového řízení na dodavatele stavby ukázalo příliš drahým. Jako vhodnější řešení byla navržena výroba a osazení fasádních panelů tak, aby jím každý tunel byl ukončen samostatně. Panely s povrchem z eloxovaného hliníku se od shora dolů a také ve vodorovném směru překrývají podobně jako rybí šupiny. Zvlněním fasády se mezi sousedními panely rozevírají štěrby. Ty jsou vyplněny odlišným materiálem, a budova tak má dvě tváře: při pohledu v jednom směru je hladká, měkce zvlněná, avšak při pohledu v protisměru je hrubá, dramaticky vykloněná (obr. 7).

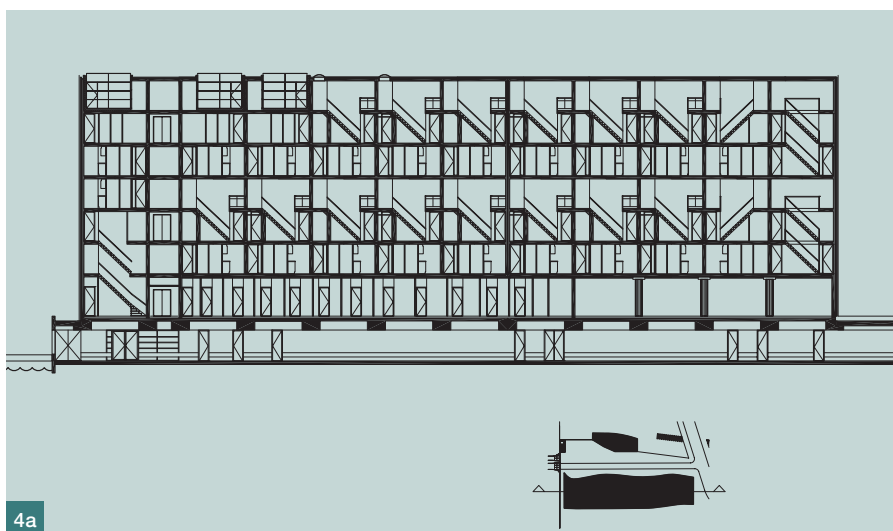
3a

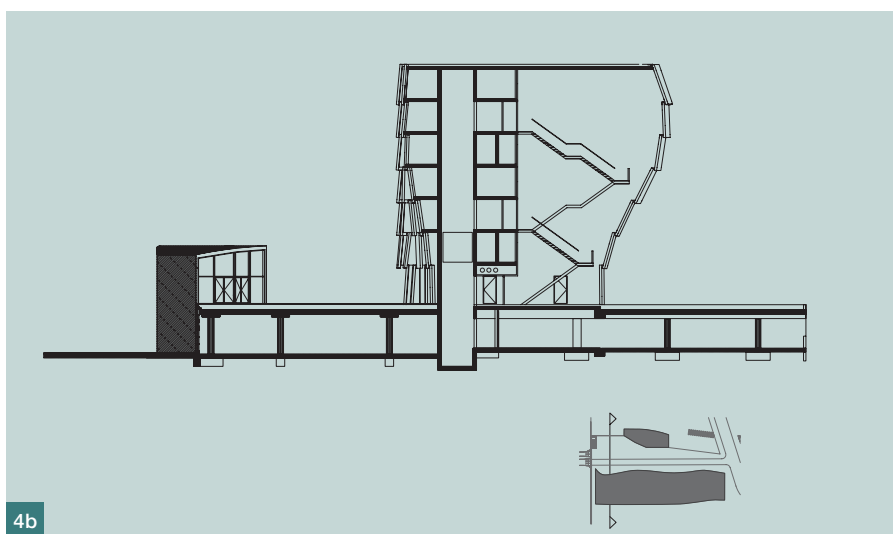
3b

3c

4a

4b

Stříbrný hliníkový povrch fasády se během dne podle osvětlení mění a její zvlněné křivky evokují pohyb šupinatého zvíře.

Investor	Ontwikkelingscombinatie Almere Hart c. v.
Architekt	René van Zuuk
Projekt	Björn Ophof, Marieke van den Dungen, Kersten Scheller
Statika	Pieters Bouwtechniek Delft b. v.
Dodavatel	Dura Vermeer Bouw Hengelo b. v.

Užitná plocha	8 740 m ²
Obestavěný prostor	25 602 m ³
Projekt	1999 až 2002
Realizace	2002 až 2005
Náklady	5,6 mil EUR

fotografie: 1, 2, 5, 6 a 7: Christian Richters
 půdorysy a řezy: René van Zuuk Architecten b. v.

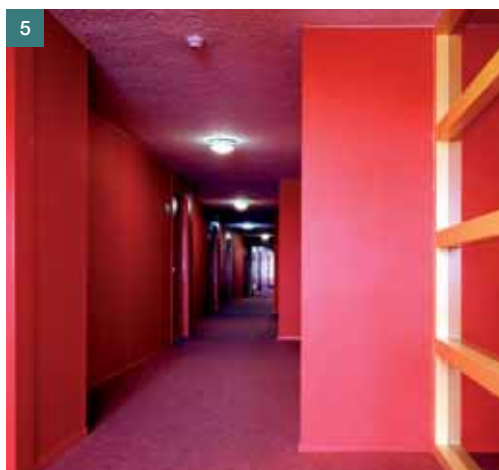
Připravila Jana Margoldová podle textu Maartena Willemsse, redakce časopisu děkuje ateliéru René van Zuuk Architecten b. v. za laskavé poskytnutí podkladů

Obr. 4 Řezy a) podélný, b) příčný ■ Fig. 4 Sections a) longitudinal, b) cross-section

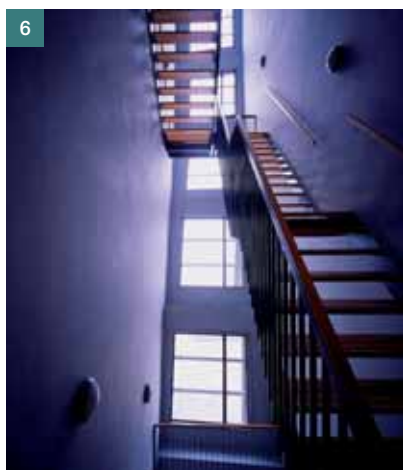
Obr. 5 Chodba se vstupními dveřmi do bytů ■ Fig. 5 Corridor with entrance doors into flats

Obr. 6 Úzká a vysoká schodišťová hala ■ Fig. 6 Narrow and high staircase hall

Obr. 7 Boční pohled „proti srsti“ na zvlněnou jižní fasádu ■ Fig. 7 Side view „against the hair“ of the wavy southern facade

5

6

7

Vedle projektů bytových a rodinných domů představených v tomto čísle časopisu doporučujeme vaši pozornosti i několik dalších zajímavých realizací, např. dům nad švýcarským městečkem Vals zcela zapuštěný do horské stráně od architektonického atelieru Christiana Müllera, betonové domy v centru švýcarského Haldensteinu navržené architektem Miroslavem Šikem, zajímavé

rodinné domy a horské chaty s užitím monolitického betonu v interiérech (krby, kuchyně atd.) navrhuje architektonický atelier afgh (Andrea Fuhrmann, Gabrielle Hächler architektů), velmi neobvyklá je skupina rodinných domů Giardin z různobarevného dusaného betonu na svahu ve švýcarském městečku Samedan od Lazzarini Architecten. Z velkých bytových komplexů stojí jistě

za pozornost bytový dům ve Villa Verde z barevného betonu od atelieru Davida Chipperfielda nebo tvarově zajímavé domy z atelierů OMA a MVRDV. S pomocí různých internetových vyhledávačů si snadno najdete odkazy na webové stránky jednotlivých atelierů s obrázky a textem o uvedených stavbách.

redakce